

Hakarat hatov

(folytatás)

Mózes hálás volt a por és a víz felé → kérdés Miért kell hálásnak lenni valami felé aminek mind1?

Por, víz: Nem fogja fel, nem érzi a hálánkat (mégis hálás volt feléjük)

Pl.: ember: érzékeli a hálát (szükséges a jó emberi kapcsolatokban) → Kérdés Miért tartozunk hálával az Ö-velő felé? Mi szüksége van a hálánkra? (az imakönyv is teli van a hálaadással, de miért, ha az Ö-velő-nak nincsen rá szüksége?)

Rambam.: 'Smone prákim' –8 fejezet c. művében kifejti a lélek vs. test betegségeit közvetlenül kapcsolódik a Hakarat hatov- hoz, mert, ha az embernek valamilyen tulajdonsága nem működik úgy, ahogy annak kéne, akkor 'beteg'.

Pl.: Kap valamit az ember és ekkor akaratlanul (ösztönösen) kéne éreznie a Hakarat hatovot- HA NEM érzi abban az esetben = Beteg

Lelkileg minden tulajdonsága jól működik, akkor jó tulajdonságok kerülnek belőle elő ösztönösen. A lélek működését az elme tudja befolyásolni.

Hakarat hatov: automatikusan ébred fel az egészségesen működőkben, függetlenül attól, hogy az, aki felé felébred a hakarat hatov, ezt érzékeli, vagy sem! Értelem (elme) befolyásolhatja, irányíthatja.

Összefoglalás:

Adás – Vevés

Az ember állandó kapcsolatban van az őt körülvevő világgal. Kapcsolatuk kétféle lehet: vagy ad, vagy vesz.

Netiná = Adás:

- Ö-velő azért teremtette meg a világot, hogy legyen kinek adnia.
- Ö-velő egyik tulajdonsága (szfirá): cheszed → adás
- Azaz, ha te adsz, azzal hasonlatos leszel az Ö-velőhöz, hiszen az ő egyik tulajdonságát gyakorlod (egészségesen működsz)
- Az adás építi az adót magát, hiszen egy jó tulajdonságot gyakorol és tesz magáévá és építi a környező világot is, hiszen ad.

Két fajtája van az adásnak:

Nedivut hálév:

- Nincs külső ok vagy indíttatás, teljesen belülről fakad a vágy az adásra.
- 2 lépésre lehet bontani:
 - o Alapvetően adni akarok (nem nézem a külső igényeket csak a belső adás vágy vezérel)
 - o Adok

Cheszed:

- 3 lépésre osztható.
 - o Észreveszem, hogy valakinek szüksége van valamire (azaz külső inger hatására indul el bennem az adás vágy)
 - o Akarat (azaz a külső ok hatására → adni akarok)
 - o Adok

Összehasonlítva a kettőt azt látjuk, hogy még az első egy magasabb szintnek tűnik, mivel a nélkül adok, hogy bármit észrevennék, mégis hiányossága is van ennek az adásformának, méghozzá a problematika a következő: előfordulhat, hogy a másik szükségét nem nézem, csak az én Adok, mert adni akarok, akár ezzel ráerőltetem, az én vágyamat arra, akinek nincs erre szüksége. (figyelni kell arra, hogy kinek kell adni, kinek van rá szüksége).

Netilá – Vevés:

Mástól elveszek valamit. Káros tevékenység: se nekem nem jó, sem annak akitől 'el'veszek valamit. → Mi a megoldás?

Megoldás 1. : Hakarat hatov → Kaptam valamit és ez felébreszt bennem egy reakciót

- Felismerem, hogy kaptam
- Értékelem, jónak tartom amit kaptam
- Vissza akarok adni valamit! (ennek, egyfajta motivációnak egy ösztönös érzésnek kell lennie)

Alapvető tulajdonság a Hakarat hatov: Rámbán szerint volt egy nép, akiben nem volt meg- nem térhettek be (nem halachikus feltétele a betérésnek, de bizonyítja ennek a tulajdonságnak a fontosságát)

HA kapsz valami jót az sosem évül el, és ha a jó dolgok mellé rosszakat is kapunk, akkor ezek miatt a jó dolgok miatt nem a rosszra kell koncentrálni.

Megoldás 2. :

Pl.: Megyek valakihez vendégségbe, nem kapok poharat a vacsora asztalra így egész este szomjas vagyok, de nem kérek (felém valami rossz történt)

→ Helytelen következtetés ebben a szituációban az- az, hogy innentől ez egy rossz dolog, amit elkönnyvelek, és szenvedek, kellemetlenül érzem magam.

→ Helyes következtetés: tapasztalatból tudom, hogy rossz, ha valakinek nincs pohara, mert valami szükségeset vettek el tőle. (bár vevésre voltam motiválva) Az-az, hogy elvegyem a nekem (egómnak) kijáró 'poharat', de nem kaptam így ez bennem átfordulás vágygá- az-az, legközelebb, ha én hívok, embereket vendégségbe tudom, hogy adnom kell poharat, mert ez szükséges, vagyis adni AKAROK, mert, tudom, hogy nekem is hiányzott és milyen rossz érzés, ha nincs.

Vagyis: A kapás vágy egy kellemetlen megtapasztalás következtében adás vágygá alakul át.

Szellemi vevés: (ez a vevés egy speciális fajtája)

A szellemi vevés során megengedett, sőt elvárt a gátlástalan vevés vágy. Ebben az esetben nem kell átfordulnia a vevés vágnak adás vágygá, mert a szellemi előmenetel a legfontosabb. Itt a vevés maximálisan érvényesülhet.

Talmudi történet is szól, arról, hogy valakit kizártak egy imaházból (így megfosztva a tanulástól – szellemi előre menetelétől) így felmászott a tetőre, hogy onnan hallgassa, onnan vegye el az aznapi tanulás értékeit.

A vevés rossz, akkor mégis a tanulás folyamatában miért jó?

- Valójában nem károsítom meg azt, akitől 'el'veszem a tudását, mivel nem tudom, tőle elvenni én mégis kapok. Senki nem lesz kevesebb, csak nekem lesz több. Nem számít tehát igazi vevésnek.

..." sokat tanultam a Rabbiaimtól, többet tanáraimtól, még többet tanulóimtól..."

Tehát nemcsak, hogy nem számít vevésnek, hanem igazából a tanító fél maga is gyarapszik a tanítás által.

Talmudban látjuk (illetve a Péntek este elhangzó eset chajim alapján) a következőt:

Torát cheszed (olyan tóratanulás – szellemi vevés – amit cheszednek, adásnak lehet nevezni):

- Úgy tanulok, hogy tovább is akarom adni, tehát annak is adok, akitől veszek, és én úgy veszek, hogy adni akarok. → ez egy jó tanuló motivációja (Így a nem igazi vevésből is adás lesz. !!!)